

ZÁRÓVIZSGA-TÉTELSOR ÓVODAPEDAGÓGUS ALAPSZAK

2020/2021. tanév II. félév

Az elméleti témakörök közül egy tételt húz a záróvizsgázó. Az elméleti témát vázlatosan, a kontextushoz rendelhető fogalmakra fókuszálva, következetes gondolatmenetben röviden kell kifejtetni.

Minden elméleti témakörhöz tartozik egy vagy több gyakorlati feladat. A gyakorlati feladatból egyet kell kidolgozni már a vizsga előtt, a felkészülés során, majd a záróvizsgán bemutatni. A választott feladatban alkalmazott eszközöket a vizsgán is prezentálja. Nem kötelező mindegyik témakörhöz elhozni az eszközöket, elegendő fotóval, audiovizuális eszközökkel bemutatni ezeket.

I. Ének-zenei nevelés módszertana	
1.	<i>Elméleti témakör</i>
	Az éneklési készség fejlesztése. Mondjon módszertani példát a tiszta éneklés gyakorlására és a gyermekhang ápolására!
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	Mutasson be egy alternatív módszert!
2.	<i>Elméleti témakör</i>
	Ritmusérzék fejlesztése. Mondjon gyakorlati példát az egyenletes lüktetés, majd a dalmondóka ritmusának érzékeltetésére és fokozataira!
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	Állítson össze egy dalra készített báb jelenetet, amelyben a ritmus, a lüktetés átélését mutatja be a gyerekeknek! Részletezze, milyen foglalkozásokon alkalmazza a jelenetet?
3.	<i>Elméleti témakör</i>
	Hallásfejlesztés. Mondjon módszertani példát a magas-mély, a halk-hangos érzékeltetésére és a hangszínelismerésre!
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	Mutasson be egy zenés játékot és elemezze terápiás és fejlesztési szempontból!
4.	<i>Elméleti témakör</i>
	Zenehallgatásra nevelés. Mondjon példákat, milyen alkalmakat használhat zenehallgatásra! Mennyi ideig tud zenét hallgatni egy gyermek, az időtartam hogyan növelhető, a képesség hogyan fejleszthető?
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	Mutasson be egy zenét, elemezze, milyen területeken alkalmazható és hogyan?
5.	<i>Elméleti témakör</i>
	Mozgásfejlesztés. Mondjon példákat a harmonikus összerendezett mozgás fejlesztésére a zene segítségével!
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	Mutassa be mozgással egy zenei témára különböző karakterek megjelenítési variációit!
<i>Szakirodalom</i>	
II. Anyanyelvi és irodalmi nevelés módszertana	
6.	<i>Elméleti témakör</i>
	Tervezés és felkészülés az óvodai anyanyelvi és irodalmi nevelésben. A nyelvi-kommunikációs nevelés lehetőségei és összefüggései az óvodai tevékenységekben.
	<i>Gyakorlati feladat</i>

	Készítsen nagycsoportos korosztály számára komplex tevékenységtervet, melyben a vers, mese és a mozgásos tevékenység kapcsolódik össze!
7.	<i>Elméleti témakör</i>
	Az anyanyelvi játékok szerepe az óvodáskorú gyermekek nyelvi-kommunikációs fejlesztésében.
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	a) Állítson össze és mutasson be a beszédészlelést, a beszédértést, a beszédmozgást, a nyelvhasználatot, a verbális és a nemverbális kommunikációt fejlesztő anyanyelvi játékokat!
b) Tervezzen egy kortárs magyar gyerekversre épülő beszédfejlesztő és szókincsbővítő tevékenységet vegyes csoportra! Figyeljen a differenciálás megvalósításának szempontjaira!	
8.	<i>Elméleti témakör</i>
	Játék és tanulás lehetőségei az óvodai irodalmi tevékenységekben. Érzelem és esztétikum: elaboráció és indulatredukció az óvodai irodalmi tevékenységekben.
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	a) Mutassa be egy előre kiválasztott vers/mese önálló bábos, animációs feldolgozását!
b) Tervezzen meg egy új mese bemutatására épülő komplex tevékenységet kiscsoportban. Figyeljen az életkori sajátosságokra a választásában és a megvalósítás módjában!	
9.	<i>Elméleti témakör</i>
	Innovatív módszerek az óvodai anyanyelvi és irodalmi nevelésben. A projekt módszer és az IKT eszközök alkalmazásának lehetőségei az irodalmi és az anyanyelvi tevékenységekben.
	<i>Gyakorlati feladat</i>
Készítsen versből, meséből kiinduló projekttervet óvodai nagycsoport számára!	
10.	<i>Elméleti témakör</i>
	Az olvasóvá nevelés és a literációs nevelés elmélete és gyakorlata az óvodai nevelésben. A mese- és versválasztás dilemmái.
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	Tervezzen meg egy gyerekkönyvből kiinduló mesetevékenységet vegyes csoportra! Térjen ki az olvasóvá nevelés és a literációs kultúrával való ismerkedés életkori vetületeire!
<i>Szakirodalom</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Zilahi Józsefné: <i>Mese-vers az óvodában</i>. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 1998. • Dankó Ervinné: <i>Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában</i>. Okker Kiadó, Budapest, 2000. • Dankó Ervinné: <i>Irodalmi nevelés az óvodában</i>. Okker Kiadó, Budapest, 2004. • Bakonyi Anna-Karczewic Ágnes: <i>Az óvodapedagógusok nagykönyve, Az ismerettől a megvalósításig</i>. Neteducatio Kft., Bp., 2016. • Bálint Péter (szerk.: <i>A meseszöveg változatai</i>. Didakt, Debrecen, 2004. • Bálint Péter (szerk.): <i>Közelítések a meséhez</i>. Didakt, Debrecen, 2003. • Bárdos József-Galuska László: <i>Fejezetek a gyermekirodalomból</i>. Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, 2013. • Bitter Noémi-Székely Andrea: <i>Mese és bábjáték az óvodában a szociális és erkölcsi kompetenciák fejlesztésére</i>, in: Anyanyelvi és Irodalmi Nevelés I.évf. 2018. 3-4.sz, p. 24-32. • Csépe Valéria: <i>Játszani is engedd!</i> https://mta.hu/akademiai_szekfogalok/jo-szoval-oktasd-jatszani-is-engedd-tanulas-jatek-es-a-gyermeki-agy-csepe-valeria-szekfoglalo-eloadasa-111144?fbclid=IwAR32-nVzmP_Gqp83g26Ha8Hgmhws_NHQEo4iuY_sTQ02DPkA1v5fVF7_n1w https://www.youtube.com/watch?v=mu2I4sXYrm4&feature=emb_logo • Fáyiné dr. Dombi Alice és Dr. Sztanáné dr. Babics Edit: <i>Új módszerek az óvoda világában</i>. 9. Új módszerek az óvoda világában Pedagógus mesterség (jgypk.hu) • Körmöci Katalin: <i>Projekt módszer az óvodai nevelésben</i>. Körmöci Katalin személyes weboldala (kormocikatalin.hu) 	

- Lovász Andrea (szerk.): *Toppantós*, Cerkabella, Szentendre, 2016.
- Lovász Andrea (szerk.): *Válogatós*, Cerkabella, Szentendre, 2019.
- Murányi Sarolta: *A narratív készség fejlesztési lehetőségei óvodáskorban*. Anyanyelv-pedagógia [Anyanyelv-pedagógia \(anyanyelv-pedagogia.hu\)](http://anyanyelv-pedagogia.hu)
- Székely Andrea: *Bábjáték*, SuliNova, Budapest, 2006.
- Székely Andrea: *Játékok bábokkal, játékok a meseládikóval*, SuliNova, Budapest, 2007.
- Tancz Tünde: *Népmesék az óvodai anyanyelvi-kommunikációs nevelésben*. *Anyanyelv-pedagógia*. 2009/2.
- Tancz Tünde: *Nyelvi és kommunikációs készségek játékos fejlesztése az alapozó szakaszban* <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=318>

III. Vizuális nevelés módszertana

	<i>Elméleti témakör</i>	
	A vizuális nevelés célja, feladata, transzfer hatása az óvodai nevelésben. A vizuális nevelés mint komplex személyiségfejlesztés: szerepe és jelentősége az óvodáskorú gyermek megismerésében és képességeinek fejlesztésében. Az óvodáskorú gyermek vizualitásának fejlődése, a gyermekrajz mint kommunikáció.	
11.	<i>Gyakorlati feladat</i>	
	a)	Mutassa be egy 6 éves gyermek rajza alapján a gyermekrajz fejlődésének karakterisztikus vonásait, a fejlődés jellegzetes állomásait!
	b)	Tartalmi, formai, fejlődéslélektani szempontok alapján elemezve mutassa be egy iskolaérett kislány, vagy kisfiú szabadrajzát!
	c)	Tartalmi, formai, fejlődéslélektani szempontok alapján elemezve mutassa be egy iskolaérett kislány, vagy kisfiú tematikus rajzát!
	<i>Elméleti témakör</i>	
	A vizuális nevelés nemzeti identitást megalapozó és erősítő lehetőségei a kisgyermekek személyiségfejlődésére.	
	<i>Gyakorlati feladat</i>	
12.	a)	Gyakorlati tapasztalatai alapján összegezze és illusztrálva ismertesse, hogy a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően milyen kialakult hagyományok szerint emlékeznek meg március 15., augusztus 20., és október 23. nemzeti ünnepeinkről az <i>önkormányzati</i> fenntartású óvodákban! Mutassa be, hogy az ünnepi ráhangolódáshoz konkrétan milyen vizuális tevékenységekbe vonták be a gyermekeket!
	b)	Gyakorlati tapasztalatai alapján összegezze és illusztrálva ismertesse, hogy a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően milyen kialakult hagyományok szerint emlékeznek meg március 15., augusztus 20., és október 23. nemzeti ünnepeinkről az <i>alternatív program</i> szerint haladó óvodákban! Egy óvodát kiválasztva mutassa be, hogy az ünnepi ráhangolódáshoz konkrétan milyen vizuális tevékenységekbe vonták be a gyermekeket!
	c)	Gyakorlati tapasztalatai alapján összegezze és illusztrálva ismertesse, hogy a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően milyen kialakult hagyományok szerint emlékeznek meg március 15., augusztus 20., és október 23. nemzeti ünnepeinkről a <i>katolikus</i> óvodákban! Mutassa be, hogy az ünnepi ráhangolódáshoz konkrétan milyen vizuális tevékenységekbe vonták be a gyermekeket!
	<i>Elméleti témakör</i>	
13.	A vizuális nevelés kapcsolata más nevelési területekkel, szerepe az esztétikai értékek közvetítésében. A műalkotások transzfer hatása, bevonásának metodikai eljárásai a gyermekek érzelmi intelligenciájának fejlesztésére. A vizuális nevelés lehetőségei a gyermekek keresztény hitének megalapozására a katolikus óvodákban.	
	<i>Gyakorlati feladat</i>	
	a)	Mutassa be, hogy óvodai gyakorlata során melyik korosztálynak, mely tevékenységekhez kapcsolva, milyen fejlesztési céllal, módszerrel konkrétan mely

		műalkotásokat mutatta be a gyermekeknek! Indokolja választása motivációját és ismertesse a gyermekek reflexióját!
	b)	Dolgozzon ki egy olyan részletes vizuális tevékenységtervezetet, amelyhez más nevelési terület(ek) is kapcsolódnak! A tevékenységhez kiválasztott műalkotás(ok) elsősorban a gyermekek érzelmeit fejlesszék!
	c)	Készítsen olyan komplex tevékenységtervezetet, amelyben a bemutatott műalkotások elősegítik a gyermekek keresztény hitének megalapozását!
	d)	Egy vers, mondóka, dal, vagy mese bábos, animációs formában való bemutatása és annak vizuális szempontú elemzése. A bábtechnika, az anyag, a szín, a forma kiválasztásának bemutatása, szakmai indoklása.
14.	<i>Elméleti témakör</i>	
	Az óvodában alkalmazható környezettudatos képzőművészeti- és kézműves technikák metodikai eljárásai a gyermek kreativitásának élményadó tevékenységközpontú fejlesztésére. A vizuális tevékenységek - tervezet, projekt - tervezésének sarokpontjai.	
	<i>Gyakorlati feladat</i>	
	a)	Gyakorlatára alapozva ismertesse szabadon választott témában készített részletes heti környezettudatos vizuális projektjét!
	b)	Mutasson be alternatív program szerint működő óvoda számára készített részletes heti környezettudatos vizuális projektjét!
	c)	Ismertesse katolikus óvoda számára a keresztény liturgikus év karácsony, vagy húsvét ünnepkörére kidolgozott részletes heti környezettudatos vizuális projektjét!
15.	<i>Elméleti témakör</i>	
	A differenciált képességfejlesztés, az esélyegyenlőség biztosítása, a tehetséggondozás lehetőségei a vizuális nevelésben.	
	<i>Gyakorlati feladat</i>	
	a)	Mutasson be a gyakorlat során tapasztalt vizuális tevékenységben megvalósuló, az egyéni fejlődést toleráló és támogató, a különleges bánásmódot igénylő gyerekek nevelését biztosító differenciálási módszert!
	b)	Mutasson be a gyakorlat során tapasztalt vizuális tevékenységben megvalósuló, a kiemelkedő képességű gyerekek nevelését biztosító differenciálási módszert!
	c)	Gyakorlati tapasztalata alapján ismertesse a katolikus óvodák esélyegyenlőség és tehetséggondozás biztosítását a vizuális nevelésben!
<i>Szakirodalom</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • Az Óvodai nevelés országos alapprogramja - 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról. Frissítve: 2020. augusztus 31. • Bánki Vera, Bálványos Huba(2002):<i>Differenciálás a művészeti nevelésben</i>. Okker Kiadó, Budapest • Beke Mari (2017):<i>77 magyar játék</i>.Corvina Kiadó, Budapest • Czárán Eszter (2005): <i>Világnak Virága I-IV</i>. Szerzői kiadás • Feuer Mária (2000): <i>A gyermekrajzok fejlődéslélektana</i>. Akadémiai Kiadó, Budapest • Fülöpné Erdő Mária (2009): <i>Élő beszélgetés Istennel</i>. Szent István Társulat, Budapest • Gerő Zsuzsa (2002): <i>Érzelem, fantázia, gondolkodás óvodáskorban</i>. Flaccus Kiadó, Budapest • Göbel Orsolya (2007): <i>A fantázia tengerén</i>. L' Harmattan, Budapest • Kondacs Mihályné Podmaniczky Mária (2004): <i>Vizuális nevelés az óvodában</i>. Főiskolai jegyzet • Malchiodi, Cathy A. (2003): <i>A gyermekrajzok megértése</i>. Animula Kiadó, Budapest • Pázmány Ágnes – Permay Éva (2012): <i>Látás és ábrázolás</i>. Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt., Budapest • Pázmány Ágnes (2014):<i>Keresztény szemléletű tehetséggondozás</i>.in.:Katolikus Pedagógia, Nemzetközi Neveléstudományi Szakfolyóirat, 3-4. Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác • Pázmány Ágnes (2010): <i>Nevelés szívvel és lélekkel a szép szeretetere</i>. Módszertani kiadvány óvodapedagógusok számára 1. Szívvel és Lélekkel Óvodapedagógusok Egyesülete, Budapest, letölthető: www.szelegyesulet.hu honlapról <p>Kiadványaink(link:https://www.katped.hu/sites/default/files/neveles_a_szepre.pdf)</p>		

	<ul style="list-style-type: none"> • Piaget, Jean (1999): <i>Szimbólumképzés a gyermekkorban</i>. Paulus Hungarno/Kairosz kiadó • Szerepi Imréné (szerk.) (2017): <i>Varázsceruza gyermekeink kezében</i>. Katolikus Pedagógiai Intézet (link:https://www.katped.hu/sites/default/files/vazazsceruza_kiadvany.pdf) • Tihanyiné Vályi Zsuzsanna (2013): <i>Amiről a gyermekrajzok beszélnek</i>, JATEPress, Szeged • Wiedermann Katalin (2011): <i>A projekt lehetőségei a kompetenciafejlesztésre a pedagógusképzésben</i>. In: Kompetencia- és tudástranszfer az oktatásban. Kolozsvári Egyetemi Kiadó, 95–104. old.
IV. Környezeti nevelés és módszertana	
16.	<i>Elméleti témakör</i>
	A természettudományos ismeretszerzés módszerei a környezeti nevelésben, a kognitív, valamint az érzelmi funkciók fejlődésében. A spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzés lehetőségei, az óvodapedagógus feladatai.
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	a) Mutassa be a megfigyelés algoritmusának alkalmazását óvodásoknál néhány (min. 3) konkrét növény bemutatásán keresztül vegyes csoportban, a kooperatív csoportmunkát is alkalmazva! Milyen esetben és hogyan építené be a digitális eszközök használatát a témában?
	b) Játékos tevékenységeken keresztül mutassa be a mennyiségi változások megfigyelésének lehetőségét óvodáskorban! Helyezze előtérbe a tapasztalati ismeretszerzést, segítse a megértést, elmélyítést a digitális eszközök használatával!
c) Szervezzen foglalkozás(oka)t a folyamatos megfigyelés módszeréhez: konkrét példa, bemutatás, a megfigyelés, lehetőség szerint a mérés szempontjai, stb. Alkalmazza a kooperatív csoportmunkát, építse be a digitális eszközök használatát!	
17.	<i>Elméleti témakör</i>
	A környezettudatos magatartás kialakításához, a környezet védelméhez és megóvásához, a fenntarthatósághoz kapcsolódó szokások kialakítása és az attitűdformálás lehetőségei és módszerei óvodás korban.
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	a) Mutasson be két-három, akár a gyakorlata során megismert, a fenntarthatóság témaköréhez kapcsolódó óvodai megvalósítási lehetőséget! Alkalmazzon különböző módszereket, eszközöket a bemutatás során, éljen a differenciálás lehetőségével!
	b) Egy témanap keretében mutassa be a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakításának, a környezettudatos magatartás megalapozásának lehetőségét óvodáskorban! Alkalmazzon különböző módszereket, eszközöket a bemutatás során, éljen a differenciálás lehetőségével!
c) Válasszon ki egy zöld jeles napot, és mutassa be annak példáján a projektmódszerrel történő óvodai ismeretszerzés és a környezettudatos nevelés megvalósításának lehetőségét! Alkalmazza a differenciálás lehetőségét és építse be a digitális eszközök használatát is!	
18.	<i>Elméleti témakör</i>
	Az élettelen természet témakörének bemutatási lehetőségei az óvodai nevelésben: időjárás, évszakok, természeti jelenségek, az anyagok érzékelhető tulajdonságainak megfigyelése.
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	a) Készítsen tervezetet a természeti jelenségek (halmazállapot-változások, víz körforgása, stb.) megfigyelésére a kísérleti tapasztalatszerzést középpontba állítva! A tevékenység során alkalmazza a differenciálást és segítse elő a gyermek önálló véleményalkotásának, döntési képességének fejlődését!
	b) Az időjárás elemeinek bemutatásához tervezzen tapasztalatra épülő ismeretszerzést nagycsoportosok számára! Fektesse hangsúlyt a gyermekek együttműködési készségének, empátiájának fejlesztésére, építse be a digitális eszközök használatát is!
c) Mutassa be az aktuális évszakot (különböző szempontból!) vegyes korcsoportú óvodásoknak! Alkalmazza a kooperatív csoportmunkát, fektessen hangsúlyt a tapasztalatra épülő ismeretszerzésre!	
19.	<i>Elméleti témakör</i>

	<p>Az élő természet témakörének bemutatási lehetőségei az óvodai nevelésben: növények, állatok, ember és hatása környezetére.</p> <p><i>Gyakorlati feladat</i></p> <p>a) Készítsen tervezetet a gyógynövények témakörében vegyes életkorú óvodai csoport számára - a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzés lehetőségeit beépítve! Alkalmazza a kooperatív csoportmunkát, fektessen hangsúlyt a világra való rácsodálkozás képességének fejlesztésére!</p> <p>b) Mutassa be az óvodakertben történő ismeretszerzés lehetőségét a zöldség-gyümölcs témakörében! Fektessen hangsúlyt az egészségtudatos magatartás kialakítására, valamint a gyermek együttműködési készségének, empátiájának fejlesztésére!</p> <p>c) Szervezzen intézményen kívüli ismeretszerzési tevékenységet a háziállatok témakörében egy vegyes életkorú óvodai csoport számára! Írja le a szervezés lépéseit, foglalmazzon meg konkrét felvetendő kérdéseket, feladatokat a gyermekek számára!</p>
20.	<p><i>Elméleti témakör</i></p> <p>A társadalom témakörének bemutatási lehetőségei az óvodai nevelésben: család, óvoda, szülőföld, hazai tájak, közlekedés.</p> <p><i>Gyakorlati feladat</i></p> <p>a) Készítsen tervezetet a helyi hagyományok, néphagyományok, szokások bemutatására építve! Tegye lehetővé a gyermek közösséghez való tartozás élményének megélését, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeinek megismerését, megszerettetését! Foglalkozásában jelenjen meg a differenciálás, a kooperatív csoportmunka is!</p> <p>b) Egy témanap keretében mutassa be egy választott tavaszi jeles nap hagyományának megismerését óvodás korú gyermekek számára! A tervezés során segítse az óvoda és a család együttműködésének fejlesztését is! Foglalkozásában jelenjen meg a mintaadás, a gyakorlati tapasztalás és alkalmazás, valamint a kooperatív csoportmunka!</p> <p>c) A közlekedés témakörében készítsen foglalkozás tervezetet: gyalogos közlekedés szabályai, táblák, közlekedési eszközök, tömegközlekedés és a helyes magatartásformák kialakítása, környezettudatos közlekedés. Alkalmazzon különböző módszereket, eszközöket a bemutatás során, éljen a differenciálás lehetőségével! Fektessen hangsúlyt a digitális eszközök használatára!</p>
<i>Szakirodalom</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Az Óvodai nevelés országos alapprogramja - Az Óvodai nevelés országos alapprogramja - 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról. Frissítve: 2020. augusztus 31. • Vitályos Gábor (szerk.): <i>Az óvodai környezeti nevelés módszertana</i> http://www.eltereader.hu/media/2019/03/TOK_Ovodai_2019_02_22_WEB.pdf • Bihariné Kerekó Ilona – Kanczler Gyuláné – Labanc Györgyi: <i>Környezetkultúra az óvodában</i>. Magyar Szakképzési Társaság Bp. 2005. ISBN: 963-219-721-6 • Dr. Vitályos Gábor Áron (szerk.): <i>Ökológiai alapismeretek</i>: http://www.eltereader.hu/kiadvanyok/dr-vitalyos-gabor-aron-szerk-okologiai-alapismeretek-3/ • Kovátsné Németh Mária: <i>Fenntartható oktatás és projektpedagógia</i> http://epa.oszk.hu/00000/00035/00107/2006-10-mu-Kovatsne-Fenntarthato.html • Kováts-Németh Mária: <i>Az erdőpedagógiától a környezetpedagógiáig</i>, Comenius Kft.-Pécs, 2010, 313p. ISBN 978 963 9687 18 9 • Megyeriné Runyó Anna: <i>Környezeti nevelés és módszertana - Szöveggyűjtemény a környezetvédelmi jeles napok háttérismeret anyagához</i>. Vác, AVKF, 2017. • Neptun meet streetre feltöltött ppt-k és dokumentumok anyagai • Lukács Józsefné, Ferencz Éva: <i>Kerek egy esztendő. Komplex tevékenységek az óvodai környezeti nevelésben</i>. Flaccus Kiadó, Budapest, 2012. ISBN 978 963 9412 96 5 • Nádai Magda: <i>Kerekerdők szivárványa - Figyelemirányító könyv erdőjáró gyerekeknek</i>. BAFILA Kiadó, 2012. 144p. ISBN: 978 963 08 3215 1 • Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia, Alapvetés 2010. 	

- Tátrai Zsuzsanna, Karácsony Molnár Erika: *Jeles napok, ünnepi szokások*. Budapest: Mezőgazda, 2005. – 298 p.

V. Testnevelés módszertana	
21.	<i>Elméleti témakör</i>
	Az előkészítő gyakorlatok jelentősége, felosztása, csoportosítása és helye a kisgyermek mozgásos tevékenységeiben; a levezető gyakorlatok szerepe az óvodai testnevelésben.
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	<p>a) Tervezzen a testnevelés módszertana szempontjait figyelembe véve egy kéziszerrel végezhető gimnasztikai gyakorlatsort! Gyűjtsön össze minél több kéziszerként használható tárgyat, amellyel kreatív módon vezethető egy bemelegítő gyakorlatsor!</p> <p>b) Tervezzen a testnevelés módszertana szempontjait figyelembe véve egy pad vagy páros gimnasztikai gyakorlatsort! Ismertessen 2-3 olyan gyakorlatot, ahol a pad illetve páros gyakorlatok során kéziszert is használhatunk (nagy csoport)!</p> <p>c) Gyűjtsön össze minél több levezető gyakorlatként használható játékos mozgásformát; választásait kérem, indokolja!</p>
22.	<i>Elméleti témakör</i>
	Az óvodai testnevelésben előforduló fő gyakorlatok tervezésének és vezetésének módszertani szempontjai (új ismeretanyag átadásakor)
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	<p>a) Vázolja fel részletesen az óvodai mozgásrendszer felépítését!</p> <p>b) Ismertesse a mozgástanulás fázisait egy konkrét példán keresztül, kiemelve a pedagógus feladatait!</p> <p>c) Válasszon ki egy tetszőleges mozgásformát és mutassa be, az oktatási folyamat egyes részmozzanatait!</p>
23.	<i>Elméleti témakör</i>
	Készségfejlesztő sorok tervezésének és vezetésének módszertani vonatkozásai
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	<p>a) Soroljon fel minél több készséget és adjon meg olyan konkrét feladatokat, amellyel ezek jól fejleszthetők!</p> <p>b) Tervezzen egy vegyes csoport számára egy adott konkrét készségfejlesztő fő részt - bemutató a differenciálási lehetőségeket az életkor függvényében!</p> <p>c) Gyűjtsön össze táblázatos formába minél több olyan sporteszközt és játékot, amelyeket az óvodai mozgástevékenységek során készségfejlesztésre használhatunk (eszköz → készség → feladat)!</p>
24.	<i>Elméleti témakör</i>
	A mozgásos játékok tervezésének és vezetésének módszertani vonatkozásai
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	<p>a) Gyűjtsön össze minél több játékot, majd ábrázolja/csoportosítsa életkorok illetve készségfejlesztő hatásuk szerint</p> <p>b) Adjon meg három különböző játékformát az alábbiak közül (pl. futó, fogó, versengések, labdás játékok) majd a gyermekek életkori sajátosságainak és előzetes ismereteinek függvényében tervezze meg, a játék egyszerűbb illetve bonyolultabb változatát</p> <p>c) Végezzen gyűjtő munkát! Keressen és mutasson be olyan mozgásos játékokat - amelyek különböző népek mozgáskultúrájában megtalálhatóak, illetve mutasson be egy tipikus magyar népi játékot, amelyet bátran használhatunk a mozgásos tevékenységek során. Választását, kérem indokolja!</p>
25.	<i>Elméleti témakör</i>
	Prevenációs lehetőségek az óvodai munkában
	<i>Gyakorlati feladat</i>
a)	Készítsen két gyakorlatgyűjteményt- egyik lábizom erősítő gyakorlatokat tartalmazzon, a másik a törzs izmainak az erősítő és nyújtó gyakorlatait (az izomcsoportokra kifejtett hatásokkal együtt)

	b)	Soroljon fel minél több olyan játékot, amelyeket az óvodai testnevelésben bátran alkalmazhatunk a különböző deformitások megelőzésére (pl. játék - diagnózis)
	c)	Mutassa be egy saját készítésű gondolatterképen a prevenció lehetséges formáit az óvodai életben. Gyűjtsön ötleteket egy családi egészségnap során azokra a tevékenységekre, amelyek az egészséges életmódhoz kapcsolódnak

Szakirodalom

- Becsy Bertalan Sarolta – Kunos Andrásné (1984): Az óvodai testnevelés mozgásrendszere és feldolgozása. Tankönyvkiadó, Budapest
- Dr. Derzsy Béla (2009): A gimnasztika alapjai. F- Forma Kft, Budapest ISBN 963 214 731 6
- Gaál Sándorné (2019): A sokmozgásos tevékenység sokoldalú fejlesztése az óvodában. Flaccus Kiadó ISBN 978-615-5278-59-4
- Gaál Sándorné (2017): „Gyerek labdajáték II.”. Sportjátékok megalapozása az óvodában és az alsó tagozatban. Szarvas ISBN 978-963-12-8136-1
- Gaál Sándorné (szerk.)(2010): Mozgásfejlődés és fejlesztés az óvodában. Szarvas ISBN 978-963-08-0198-0
- Gaál Sándorné – Gyarmati Zoltánné (2007): Az óvodai testnevelési foglalkozások előkészítő gyakorlatai (GIMNASZTIKA). Tessedik Sámuel Főiskola, Szarvas
- Gaál Sándorné – Gyarmati Zoltánné (2002): Programterv az óvodai testneveléshez. Tessedik Sámuel Főiskola, Szarvas
- Gaál Sándorné – Bencze Sándorné (2004): A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3-10 éves korosztály számára, Szarvas
- Gergely Ildikó (szerk.): Mit? Miért? Hogyan? Módszertani füzetek óvodapedagógusoknak. Sokmozgásos Testnevelés Játékok
- Dr. Hamza István – Fodorné Dr. Földi Rita – Dr. Tóth Ákos (1995): Játék, egyensúlyozás, vízhezszoktatás. Magánkiadás, Budapest ISBN 963 450 834 0
- Lukács Józsefné (2020): A részképességek játékos fejlesztése az óvodában. Flaccus Kiadó ISBN 978-615-5278-62-4
- Lukács Józsefné – Ferenc Éva: Mesés Mozgás könyvei (tavasz, ősz, tél)
- Pektor Gabriella: Örömteli gyermekévek. Mozgásfejlesztő játékok gyűjteménye. Mozaik Kiadó, Szeged ISBN 978 963 697 652 1
- Perlai Rezsőné (2014): Az óvodáskor fejlesztőjátékai. Flaccus kiadó, Debrecen, ISBN:978-615-5278-16-7
- dr. Tótszóllóssyné Varga Tünde (2006): Mozgásfejlesztés az óvodában. ISBN 963 450 718 2
- Bartha Enikő – Kovács Noémi (2013): A testnevelési játékokban rejlő fejlesztési lehetőségek óvodáskorban – *Fejlődés és fejlesztés az Óvodában*. Raabe Klett Oktatási Tanácsadó és Kiadó Kft. 1-22.
- Bartha Enikő (2018): Készségfejlesztő sorok= Akadálypályák – Játék. *Fejlődés és fejlesztés az Óvodában*. Raabe Klett Oktatási Tanácsadó és Kiadó Kft. 1-18.
- Bartha Enikő (2018): Lábtorna – gyakorlatgyűjtemény. *Fejlődés és fejlesztés az Óvodában*. Raabe Klett Oktatási Tanácsadó és Kiadó Kft. 1-22.

VI. Matematikai nevelés módszertana

	<i>Elméleti témakör</i>
26.	Az óvodáskorú gyermek matematikai gondolkodásának műveletei. A halmazelméleti, a logikai és a kombinatorikai ismeretek eszközszerű alkalmazása a fogalomrendszerek kialakításában és megjelenése az ember környezetében, melyek elősegítik a matematikai gondolkodás fejlődését az óvodában.
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	Készítsen egy heti tervezetet, amelyben minden nap kiemeli a matematikai tartalmat!
	<i>Elméleti témakör</i>
27.	A geometriai ismeretrendszer megalapozása óvodáskorban, kitérve az óvodáskorú gyermek téri és síkbeli fejlődési lehetőségeire, valamint a konstrukciós folyamatokra.
	<i>Gyakorlati feladat</i>

	Tervezzen egy logikai készletet, mely segítségével mutasson be tevékenységeket különböző korcsoportok számára!
28.	<i>Elméleti témakör</i>
	A szám és műveletfogalom alakítása óvodás korban. A fogalom alakításának útjai, főbb feltételei, különböző tevékenység mozzanatok különböző korosztályú csoportoknak.
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	Mutassa be a konstrukciós folyamatokat tevékenységeken keresztül!
29.	<i>Elméleti témakör</i>
	A mérés fogalma és szerepe a számfogalom alakításában, valamint kapcsolata a mindennapi élettel
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	Válasszon egy tetszőleges testet, amelyet mutasson be egy tetszőleges csoportnak tevékenységen keresztül!
30.	<i>Elméleti témakör</i>
	Relációk, függvények és sorozatok megjelenése az óvodában
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	Tervezzen egy gondolkodást fejlesztő kombinatorikai tevékenységet!

Szakirodalom

- Dékány Judit (2003): *Kézikönyv a diszkalkulia felismeréséhez és terápiájához*. Logopédiai Kiadó, Budapest.
- Körmöci Katalin: *Óvodapedagógiai kislexikon I.: A helyes gondolkodásra nevelés logikája*. ELTE TÓFK, 2002.
- Lukács Józsefné – Ferencz Éva (2010): *A játék nem csak játék!? Matematikai fejlesztőjátékok óvodásoknak*. Flaccus Kiadó, Budapest.
- Perlai Rezsóné (1997): *A matematikai nevelés módszertana*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Perlai Rezsóné (2016): *Matematika az óvodában*. Flaccus Kiadó, Budapest.
- Perlai Rezsóné (1999): *Matematikai játékok óvodáskorban*. OKKER Kiadó, Budapest.
- Pólya György (1994): *A gondolkodás iskolája*. TYPOTEX Kiadó, Budapest.
- Porkolábné Dr. Balogh Katalin – Dr. Balázsné Szűcs Judit – Szaitzné Gregorits Anna (szerk., 2004): *Komplex prevenció óvodai program, Kudarc nélkül az iskolában*. Trefort Kiadó, h.n.
- Skemp, Richard (2005): *A matematikatanulás pszichológiája*. Edge 2000 Kiadó, Budapest.
- Szabó István (szerk., 2006): *Matematikai alapismeretek I.* AVKF, Vác.
- Villányi Györgyné (1995): *Játék a matematika?* Tárogató Kiadó, Budapest
- Zsámboki Károlyné (2001): *Bence világot tanul, óvodások matematikája*. k.n., Sopron.
- Zsámboki Károlyné (2003): *Óvodai matematikai nevelés. Módszertani javaslatok az óvodai nevelés alapprogramjához*. k.n., Sopron.
- 363/2012(XII.17.) Korm. Rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról Frissítve: 2020. augusztus 31., valamint 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 137/1996. (VIII.28.) Korm. rendelet módosításáról

NÉMET NEMZETISÉGI SZAKIRÁNY

1.	<i>Elméleti témakör</i>
	Frühe Zweisprachigkeit Vorteile, Ziele, Ansätze und neue Methoden in der zweisprachigen Erziehung im Nationalitätenkindergarten (TPR, Immersion, Ganzheitlichkeit)
	<i>Gyakorlati feladat</i>
a)	Demonstrieren Sie durch einen Dialog die Rolle der Handpuppe beim frühen Zweitspracherwerb. Fassen Sie danach die Vorteile einer Handpuppe im ungarndeutschen Kindergarten zusammen.
b)	Holen Sie ein konkretes Beispiel für die ganzheitliche Förderung im Kindergarten. Planen Sie einen konkreten Tag unter Berücksichtigung der kindlichen Bedürfnisse. Achten Sie auf die Satzmodelle.
2.	<i>Elméleti témakör</i>

	Musik und Bewegung. Möglichkeiten und Aufgaben in der zweisprachigen Erziehung
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	a) Planen Sie eine Beschäftigung zur Bearbeitung eines neuen Liedes. Das Lied soll mit Bewegungen begleitet werden. Würden sie auch Musikinstrumente einsetzen?
	b) Erarbeiten Sie eine Klanggeschichte, die durch Bewegung, Geräusche und Klänge unterstützt werden kann. Welche Rolle spielen die selbstgemachten Orff Instrumente?
3.	<i>Elméleti témakör</i>
	Malen und Gestalten, Mathematik und Umwelterziehung. Möglichkeiten und Aufgaben in der zweisprachigen Erziehung
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	a) Organisieren Sie ein Erntedankfest für die mittlere Gruppe. Besprechen Sie die einzelnen Schritte zusammen mit den Kindern, im Rahmen der Beschäftigung. Lassen Sie die Kinder auch im Freien experimentieren, Erfahrungen sammeln. Die Ergebnisse sollen in einem gemeinsamen Heft festgehalten oder in einer Ausstellung präsentiert werden.
	b) Sie haben vor, mit den Kindern Faschingsmasken zu basteln. Initiieren Sie einen Morgenkreis mit den Kindern über das Thema: Fasching. Erklären und zeigen Sie die einzelnen Schritte der Anfertigung von Masken. Erklären Sie, auf welche Weise das Gestalten die zweisprachige Erziehung fördert.
	c) Bearbeiten Sie das konkrete Thema Bienenhaus, wodurch die mathematischen Grundbegriffe oben, unten, draußen, drinnen den Kindern beigebracht werden können. Planen Sie erlebnisorientiert eine erlebnisorientierte, komplexe Beschäftigung, worin die Umwelterziehung eine Rolle spielt.
4.	<i>Elméleti témakör</i>
	Die Rolle des Spiels bei der Förderung der Sprache Sprachspiele- Lernen durch Spielen. Personelle und materielle Bedingungen des Spiels
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	a) Organisieren Sie ein deutsches Kreisspiel, wo möglichst alle Kinder einbezogen werden. Welche Vorteile hat diese Art von Förderung?
	b) Organisieren Sie einen Tag der offenen Tür im ungarndeutschen Kindergarten. Es sollen ungarndeutsche Spiele auch im Freien gespielt werden.
	c) Wie schaffen Sie eine anregende Spielumgebung in den Innenräumen und im Außenbereich? Wie sichern Sie als Kindergärtnerin das ideale Wohlbefinden der Kinder?
5.	<i>Elméleti témakör</i>
	Ungarndeutsche Traditionen und Bräuche im Kindergarten – Förderung der Identität
	<i>Gyakorlati feladat</i>
	a) Planen Sie ein ungarndeutsches Projekt für ein Fest. Welche Elemente fördern die ungarndeutsche Identität der Kinder
	b) Welches Fest ist dafür geeignet, eine Stationenarbeit zu planen? Sprechen Sie über die Merkmale der offenen Arbeitsform. Planen Sie für eine gemischte Gruppe.
<i>Empfohlene Fachliteratur</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Horak, Grete – Karl Horak: <i>Kinderlieder, Reime und Spiele der Ungarndeutschen. Ungarndeutsches Archiv</i> 13. ELTE, Germanistisches Institut, Budapest, 2014 • Farkas dr., Józsefné: <i>Unsere Feste. Didaktische und praktische Anleitungen.</i> Köpress Nyomdaipari Kft., Budapest, 2004 ISBN: 963 19 4927 3 • Horváth, Zsuzsanna: <i>Deutsche Kinderlieder.</i> Sylvester-Print Kft. Szombathely, 1993 ISBN: 963 04 2797 4 • Jäger –Manz, Monika: <i>Ich sag' dir was!</i> Bajapress Nyomda, Baja, 2016 • Jäger-Manz, Monika: <i>Traditionen kindgemäß pflegen.</i> Bajapress Nyomda, Baja, 2015 • Jäger-Manz, Monika: <i>Deutschförderung durch literarische Werke im Kindesalter.</i> Bajapress Nyomda, Baja, 2015 	

- *Leitsätze und mittelfristiger Entwicklungsplan für den ungarndeutschen Kindergarten.* Goethe-Institut, LdU, 2014
<http://udpi.hu/hu/dokumentumok/tudasanyagok/gyokerek-esszarnyak/233-kgleporello-hatso-1/file>
- Mammel, Rosa: *Komm wir spielen Katz' und Maus. Deutsch im Kindergarten.* Förderung der Zweitsprache. Budapest, 1996
- Manherz, Károly – Katharina Wild: *Zur Sprache und Volkskultur der Ungarndeutschen,* ELTE, 2002
- Márkus, Éva: „*Ene Bene Tintenfass Geh Zur Schul' und lerne was!*” Eine Text-und Aufgabensammlung zur ungarndeutschen Kinderliteratur für die Studenten der NationalitätenkindergärtnerInnen-und grundschullehrerbildung. Trezor Kiadó, Budapest, 2007
- <https://mek.oszk.hu/08800/08816/08816.pdf>
- Wagner, Elisabeth: *Quacki, der kleine, freche Frosch: 37 lustige Klanggeschichten für Kinder von 3 – 8.* Don Bosco Verlag, 2000 ISBN: 9783769806229
- Wild, Katharina –Regine Metzler: *Hoppe, hoppe Reiter.* Tankönyvkiadó, Budapest, 1979